

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 14

розширеного засідання кафедри публічного управління та адміністрування
за участі студентського активу та стейкхолдерів
від 19 лютого 2026 р.

ПРИСУТНІ: зав. каф., к.е.н., доц. Бричко А.М., д.е.н., проф. Славкова О.П., д.е.н., проф. Калачевська Л.І., д.н.держ.упр., проф. Харченко Т.О., к.е.н., доценти: Маслак О.М., Лукаш С.М. старші викладачі Пугач Ю.В., Кальченко І.В., асистенти Дудник К.О., Конєв Р.Ю., старший лаборант Кириченко С.М.

ЗАПРОШЕНІ: *Науково-педагогічні працівники інших навчальних закладів (академічна спільнота):* Ковтун Олена, завідувач кафедрою, д.е.н., професор кафедри Адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, НУБіП, Київ; Полторак Анастасія д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв; Ключник Альона завідувач кафедри, д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв; Драмарецька Кристина к.е.н., доцент кафедри менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського НУБіП, Київ.

Роботодавці: Корчагіна Ірина, фахівець з маркетингу та комунікацій, асоціація «Дунайська соя» Австрія; Калачевський Едуард, директор ТОВ «Агроєколайн» Лебединського району, Сумської області; Матісов Олександр директор ТДВ «Охтирський хлібокомбінат» ; Балюра Наталія перший заступник сільського голови Хмелівської сільської ради Роменського району Сумської області; Галіченко Інна керівник комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня»; Кравцова Раїса заступник керівника комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня»; Агаджанова-Гонсалес Олена, керівниця міжнародних проєктів Агромедіахолдигу ЛатифундистМедіа.

Здобувачі та випускники за другим (магістерським) освітньо-професійним рівнем вищої освіти: Карпенко Марина випускниця програми подвійних дипломів Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина, факультет сільського господарства, харчової промисловості та харчування, магістр наук, науковий співробітник; Серік Тетяна випускниця ОПП «Адміністративний менеджмент»; Агаджанов-Гонсалес Карен випускник ОПП «Публічне управління та адміністрування».

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Вітальне слово завідувача кафедрою публічного управління та адміністрування Бричко А.М.

Обговорення, розгляд, внесення змін та затвердження освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) рівня «Бізнес

адміністрування» зі спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, управління та право», другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Адміністративний менеджмент» зі спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, управління та право», та другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Публічне управління та адміністрування» зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, управління та право» (2026 року набору).

СЛУХАЛИ:

к.е.н., доцента, завідувача кафедри публічного управління та адміністрування Аліну Бричко, гаранта ОПП «Бізнес адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, управління та право», стандарт вищої освіти затверджено МОН України

Розробники ОПП «Бізнес адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для 2026 року набору: к.е.н., доцент Аліна Бричко, д.е.н., професор Лариса Калачевська, к.е.н., доцент Світлана Лукаш; к.е.н., доцент Тетяна Харченко. *Гарант ОПП:* к.е.н., доцент Аліна Бричко.

ВИСТУПИЛИ:

Представники експертної ради роботодавців, наукової спільноти, які обговорили запропоновані пропозиції для удосконалення ОПП «Бізнес адміністрування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (2026 року набору):

1. Полтораки Анастасія д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, яка відмітила, що в ОПП «Бізнес адміністрування» можна запропонувати розширення компонентів, пов'язаних із цифровою аналітикою бізнес-процесів і використанням сучасних ІТ-інструментів управління (зокрема бізнес-аналітики, роботи з великими даними, цифрового моделювання). Посилення цього напрямку сприятиме ще більшій відповідності підготовки випускників сучасним тенденціям цифрової економіки та підвищить їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

2. Агаджанова-Гонсалес Олена, керівниця міжнародних проєктів Агромедіахолдінгу ЛатифундистМедіа зазначила, що в ОПП «Бізнес адміністрування» недостатня інтеграція компонентів, пов'язаних із сталим територіальним управлінням. Зокрема, питання комплексного розвитку громад, управління регіональними ресурсами, просторового планування могли б бути більш представлені в освітніх компонентах. Посилення цього напрямку дозволило б підготувати фахівців, здатних ефективно працювати не лише на рівні підприємств, а й у сфері управління розвитком територій та громад

УХВАЛИЛИ:

Всі пропозиції представників експертної ради роботодавців, наукової спільноти по вдосконаленню освітньо-професійної програми «Бізнес адміністрування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти врахувати при створенні ОПП «Бізнес адміністрування» (2026 рік набору) в повній мірі.

СЛУХАЛИ:

д.е.н., професора кафедри публічного управління та адміністрування Ларису Калачевську, гаранта ОПП «Адміністративний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності ДЗ «Менеджмент» галузі знань Д «Бізнес, управління та право», стандарт вищої освіти затверджено МОН України 10.07.2019 р. № 959.

Розробники ОПП «Бізнес адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти для 2025 року набору: д.е.н., професор Лариса Калачевська, к.е.н., доцент Аліна Бричко, к.е.н., доцент Світлана Лукаш, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Михайло Гетьман. *Гарант ОПП:* д.е.н., професор Лариса Калачевська.

ВИСТУПИЛИ:

Представники експертної ради роботодавців, наукової спільноти, здобувачів вищої освіти та випускників, які обговорили запропоновані пропозиції для удосконалення ОПП «Адміністративний менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти (2026 року набору) зі спеціальності ДЗ «Менеджмент» галузі знань Д «Бізнес, управління та право»:

1. Ковтун Олена, завідувач кафедрою, д.е.н., професор кафедри Адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності, НУБІП, Київ її пропозиції - запровадження внутрішньої академічної мобільності в рамках спільних ОК на ОПП «Адміністративний менеджмент». Рекомендація щодо включення здобувачів до проектної групи ОПП.

2. Карпенко Марина випускниця програми подвійних дипломів Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина, факультет сільського господарства, харчової промисловості та харчування, магістр наук, науковий співробітник відмітила подальшу підтримку студентів через супроводження подачі на індивідуальні гранти ДААД та розширення доступу до англійських і німецькомовних дистанційних навчальних курсів;

3. Серік Тетяна випускниця ОПП «Адміністративний менеджмент» надала пропозиції щодо: включення аспектів запровадження ESG-стандартів - управління з урахуванням екологічних, соціальних та управлінських факторів сталого розвитку як складову вибіркової тематики ОК ОПП «Адміністративний менеджмент»; включення аспектів формування бренду роботодавця через турботу про людей в ОК 9 Стратегії міжнародного аграрного маркетингу;

4. Матісов Олександр директор ТДВ «Охтирський хлібокомбінат» надав пропозицію, щодо впровадження ШІ (AI for Management): Додати до вибіркової ОК модулі про використання чат-ботів та нейромереж для автоматизації рутинних завдань, написання звітів та аналізу великих масивів даних.

УХВАЛИЛИ:

Всі пропозиції представників експертної ради роботодавців, наукової спільноти, випускників та здобувачів вищої освіти по вдосконаленню освітньо-професійної програми «Адміністративний менеджмент» за другим

(магістерським) рівнем вищої освіти врахувати при створенні ОПП «Адміністративний менеджмент» (2026 рік набору) в повній мірі.

СЛУХАЛИ:

д.н.держ.упр., професора кафедри публічного управління та адміністрування Тетяну Харченко, гаранта ОПП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, управління та право», стандарт вищої освіти затверджено МОН України 04.08.2020 р. № 1001.

Розробники ОПП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти для 2026 року набору: д.н.держ.упр., професор Тетяна Харченко, д.е.н., професор Олена Славкова, доктор філософії, ст. викладач Ігор Кальченко, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня Руслан Сіренко. *Гарант ОПП:* д.н.держ.упр., професор Тетяна Харченко.

ВИСТУПИЛИ:

Представники експертної ради роботодавців, наукової спільноти, здобувачів вищої освіти та випускників, які обговорили запропоновані пропозиції для удосконалення ОПП «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти (2026 року набору) зі спеціальності D4 «Публічне управління та адміністрування» :

1. Ключник Альона завідувач кафедри, д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв відмітила, що фокус програми зорієнтований на розвиток сільських територій, тому побажання у вибірковий блок додати освітні компоненти, які пов'язані із місцевим самоврядуванням, безпековим середовищем, стратегічним відновленням громад, міжнародним гуманітарним правом.

2. Балюра Наталія перший заступник сільського голови Хмелівської сільської ради Роменського району Сумської області звернула увагу на те, що для удосконалення освітньої програми доцільно врахувати виклики, пов'язані з масштабним післявоєнним відновленням територій України, що потребуватиме підготовки фахівців публічного управління, здатних працювати з процесами реконструкції, стратегічного планування розвитку громад, управління інвестиціями, та відновленням інфраструктури. Варто передбачити дисципліни, спрямовані на формування компетентностей у сфері післякризового та післявоєнного управління, відновлення економіки територій, інституційної спроможності громад та управління проектами відбудови.

3. Галіченко Інна керівник комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня» відмітила про необхідне посилення «Soft Skills» та вивчення кризового менеджменту, а саме управління в умовах невизначеності, яке вимагає специфічного набору психологічних навичок, а також вивчення питань емоційного інтелекту: розвиток навичок фасилітації та медіації конфліктів.

4. Агаджанов Карен, випускник ОПП «Публічне управління та адміністрування» відмітив, що з урахуванням сучасних викликів цифрової

трансформації публічного сектору, хотілося б запропонувати посилити в освітній програмі використання та вивчення цифрових інструментів у діяльності органів публічної влади.

УХВАЛИЛИ:

Всі пропозиції представників експертної ради роботодавців, наукової спільноти, випускників та здобувачів вищої освіти по вдосконаленню освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти врахувати при створенні ОПП «Публічне управління та адміністрування» (2026 року набору) в повній мірі.

Зав. кафедрою публічного

управління та адміністрування

Аліна БРИЧКО

Секретар

Світлана КИРИЧЕНКО

ТАБЛИЦЯ

пропозицій та зауважень стейкхолдерів Сумського національного аграрного університету до ОПП/ОНП «Адміністративний менеджмент» (освітній ступінь бакалавр/магістр/доктор філософії), що знаходилася на громадському обговоренні у період 01.01.2026 по 19.02.2026

Прізвище, ім'я по батькові суб'єкта надання пропозиції (зауваження)	Категорія стейкхолдера	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції (зауваження)	Результати врахування пропозиції/реагування на зауваження	Реквізити документа, яким обговорювались пропозиції та зауваження стейкхолдерів
Тетяна ССРІК	Випускниця	Сумський національний аграрний університет, здобувач вищої освіти, спеціальність «Адміністративний менеджмент»	<p>Пропозиція щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - включення аспектів запровадження ESG-стандартів - управління з урахуванням екологічних, соціальних та управлінських факторів сталого розвитку як складову вибіркової тематики ОК ОПП «Адміністративний менеджмент». -включення аспектів формування бренду роботодавця через турботу про людей в ОК 9 Стратегії міжнародного аграрного маркетингу 	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.
Олена КОВТУН	Академічна спільнота	Національний університет біоресурсів і природокористування України, завідувач кафедри Адміністративного менеджменту і	<p>Пропозиції запровадження внутрішньої академічної мобільності в рамках спільних ОК на ОПП «Адміністративний менеджмент»</p> <p>Рекомендація щодо включення здобувачів до проектної групи ОПП</p>	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.

		зовнішньоекономічної діяльності			
Олександр МАТІСОВ	Стейкхолдер	Директор ТДВ «Охтирський хлібокомбінат»	Впровадження ШІ (AI for Management): Додати до вибіркових ОК модулі про використання чат-ботів та нейромереж для автоматизації рутинних завдань, написання звітів та аналізу великих масивів даних.	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.
Марина КАРПЕНКО	Випускниця	Випускниця програми подвійних дипломів Університету прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина, факультет сільського господарства, харчової промисловості та харчування, магістр наук, науковий співробітник	Подальша підтримка студентів через супроводження подачі на індивідуальні гранти ДААД та розширення доступу до англомовних і німецькомовних дистанційних навчальних курсів.	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.

ТАБЛИЦЯ

пропозицій та зауважень стейкхолдерів Сумського національного аграрного університету до ОПП/ОНП «Бізнес адміністрування» (освітній ступінь бакалавр/магістр/доктор філософії), що знаходилася на громадському обговоренні у період 01.01.2026 по 19.02.2026

Прізвище, ім'я по батькові суб'єкта надання пропозиції (зауваження)	Категорія стейкхолдера	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції (зауваження)	Результати врахування пропозиції/реагування на зауваження	Реквізити документа, яким обговорювались пропозиції та зауваження стейкхолдерів
Анастасія ПОЛТОРАК	Академічна спільнота	Миколаївський національний аграрний університет, д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу діяльності	В ОПП «Бізнес адміністрування» можна запропонувати розширення компонентів, пов'язаних із цифровою аналітикою бізнес-процесів і використанням сучасних ІТ-інструментів управління (зокрема бізнес-аналітики, роботи з великими даними, цифрового моделювання). Посилення цього напрямку сприятиме ще більшій відповідності підготовки випускників сучасним тенденціям цифрової економіки та підвищить їхню конкурентоспроможність на ринку праці.	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.
Олена АГАДЖАНОВА-ГОНСАЛЕС	Стейкхолдер	Керівниця міжнародних проєктів Агромедіахолдигу ЛатифундистМедіа	В ОПП «Бізнес адміністрування» недостатня інтеграція компонентів, пов'язаних із сталим територіальним управлінням. Зокрема, питання комплексного розвитку громад, управління регіональними ресурсами, просторового планування могли б бути більш представлені в освітніх	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.

			компонентах. Посилення цього напряму дозволило б підготувати фахівців, здатних ефективно працювати не лише на рівні підприємств, а й у сфері управління розвитком територій та громад		
--	--	--	---	--	--

ТАБЛИЦЯ

пропозицій та зауважень стейкхолдерів Сумського національного аграрного університету до ОПП/ОНП «Публічне управління та адміністрування» (освітній ступінь бакалавр/магістр/доктор філософії), що знаходилася на громадському обговоренні у період 01.01.2026 по 19.02.2026

Прізвище, ім'я по батькові суб'єкта надання пропозиції (зауваження)	Категорія стейкхолдера	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції (зауваження)	Результати врахування пропозиції/реагування на зауваження	Реквізити документа, яким обговорювались пропозиції та зауваження стейкхолдерів
Карен АГАДЖАНОВ-ГОНСАЛЕС	Випускник	Сумський національний аграрний університет, здобувач вищої освіти, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»	З урахуванням сучасних викликів цифрової трансформації публічного сектору, хотілося б запропонувати посилити в освітній програмі використання та вивчення цифрових інструментів у діяльності органів публічної влади.	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.
Інна ГАЛІЧЕНКО	Стейкхолдер	Керівник комунальної установи «Сумський міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня»	Необхідне посилення «Soft Skills» та вивчення кризового менеджменту, а саме управління в умовах невизначеності, яке вимагає специфічного набору психологічних навичок, а також вивчення питань емоційного інтелекту: розвиток навичок фасилітації та медіації конфліктів.	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.
Наталія БАЛЮРА	Стейкхолдер	Перший заступник сільського голови Хмелівської сільської ради Роменського району Сумської області	Для удосконалення освітньої програми доцільно врахувати виклики, пов'язані з масштабним післявоєнним відновленням територій України, що потребуватиме підготовки фахівців публічного управління,	Враховано	Протокол проектної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.

			<p>здатних працювати з процесами реконструкції, стратегічного планування розвитку громад, управління інвестиціями, та відновленням інфраструктури. Варто передбачити дисципліни, спрямовані на формування компетентностей у сфері післякризового та післявоєнного управління, відновлення економіки територій, інституційної спроможності громад та управління проектами відбудови.</p>		
<p>Альона КЛЮЧНИК</p>	<p>Академічна спільнота</p>	<p>Завідувач кафедри, д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв</p>	<p>Фокус програми зорієнтований на розвиток сільських територій, тому побажання у вибірковий блок додати освітні компоненти, які пов'язані із місцевим самоврядуванням, безпечним середовищем, стратегічним відновленням громад, міжнародним гуманітарним правом</p>	<p>Враховано</p>	<p>Протокол проєктної групи / експертної ради від 19.02.26 №14.</p>